

תוכנית הקורס ורשימת קריאה לקורס

סמסטר 2 שנה 2024

בית ספר: בית ספר הארי רדזינר למשפטים LL.B.

דיני ראיות

מרצים/ות:

ד"ר ענת רוזנברג arosenberg@runi.ac.il

עוזרי/ות הוראה:

גב' ענבל אבלין בנבנישתי בר-און inbal.baron@post.runi.ac.il

מספר הקורס:	73	סוג הקורס:	שיעור	שעות שבועיות:	4	נקודות זכות:	4
דרישות הקורס:	עבודה מסכמת	קוד קבוצה:	241007303	שפת לימוד:	עברית		

נושאי הקורס

דיני הראיות חולשים על דרכי כניסתן והוכחתן של עובדות בהליך השיפוט; משכך, הם מהווים מנגנון מרכזי בהכרעה השיפוטית ובחלוקת המשאבים הכרוכה בה, משטר המשפיע על התנהלות בעלי דין פוטנציאליים גם מחוץ לביהמ"ש, וצורת חשיבה בעלת מימדים פוליטיים וערכיים.

בשיעורי המבוא נדון במושגים מרכזיים בדיני הראיות, בתפיסות תאורטיות המבקשות להסביר את הצורך בהם, ובמגמות במשפט הישראלי, בפרט המעבר מקבילות למשקל. נמשיך לאורך הקורס בדיון בתחומים דוקטרינריים מרכזיים ונבחן את הדילמות הכרוכות בהם ואת ההתלבטות הנמשכת במשפט בדבר דרכי בירור האמת ובדבר היחס בין שאיפה זו לערכים אחרים.

מטרות הקורס

הקורס מבקש להקנות הכרות עם סוגיות מרכזיות בדיני הראיות החלים בישראל, לצד כלים מושגיים

להבנתן ובחינתן הביקורתית.

מבנה ציון הקורס

2 עבודות : 100% + אפשרות לבנוס עד 1.5 נקודות לעבודה – כמפורט במסמך ההנחיה לעבודות, המתייחס גם להקלות למי שנמצאים בשירות מילואים פעיל.

מיטיב נוכחות: סטודנטיות.ים שינכחו ב- 75% מהשיעורים לפחות יקבלו ציון מיטיב של 2 נקודות.

המעקב אחר נוכחות יעשה באמצעות מערכת EZ CHECK. הבדיקה תעשה פעם אחת בכל שיעור. יש לוודא לפני השיעור הראשון שהאפליקציה מותקנת על הטלפון הנייד שלכם, ואתם רשומות.ים בשמכם המלא כפי שמופיע במערכת האוניברסיטה. לא ניתן יהיה לתקן בדיעבד טעויות זיהוי או תקלות בבדיקה.

iPhone App link

<https://apps.apple.com/us/app/ezcheck-me/id1472247186>

Android App link

<https://play.google.com/store/apps/details?id=me.ezcheck>

שירות מילואים פעיל יחשב כנוכחות לצורך חישוב המיטיב.

רשימת קריאה

מבנה הקורס ורשימת קריאה

נא הכינו עותק של פקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א – 1971 לכל שיעור.

לפני כל פסק דין מופיע מספר - זהו מספר המפגש המשוער בו נדון בנושא. יתכן שהוא יוקדם או יאוחר, בהתאם להתקדמות שלנו בחומר. יש לכוון את הקריאה בהתאם להתקדמות בפועל.

כדי לעבוד עם קישורים מקוונים, יש להכנס תחילה לאיזור האישי באתר DC, המאפשר גישה למאגרי המידע לחיפוש, אז גם הקישורים יובילו ביתר קלות לפסק הדין או לדבר החקיקה באתר.

אם יהיו עדכונים הם יופיעו בקובץ הסילבוס שבאתר הקורס, מומלץ להשתמש בו באופן שוטף.

1. מבוא

ס' 56 לפק"ר

ס' 153, 154 לחוק סדר הדין הפלילי

ס' 14(ב) תקנות סד"א תשע"ט-2018

1 - ע"פ 7939/10 זדורוב נ' מ"י-הש' דנציגר - פסקה 354, הש' עמית- פסקאות 4-1 (אמת משפטית ואמת עובדתית)

1- ע"פ 6349/11 שניידר (נשימוב) נ' מ"י (גדרי המחלוקת - חזרה מהודאה), הש' מלצר- פס' 8-2, 14-23, 2; הש' ברק ארז- פס' 10-1, 13; הש' גובראן

2- ע"א 61/84 ביאזי נ' לוי (התנאה), הש' ברך- פס' 2-1, 4-5, 9-13, 15-25, 29-32; הש' גולדברג; הש' אלון, פס' א-ב.

2- דנ"פ 188/94 מ"י נ' אבוטבול (שימוש בראיה פסולה)

2- רע"פ 7755/01 מרציאנו נ' מ"י (שימוש בראיה פסולה), פס' 5-1, 10 עד סוף הטקסט

2- ע"פ 7486/07 בר ששת נ' מ"י (שימוש בראיה פסולה), פס' 9-1, 16-20

2. כשרות עדים

◦ הכשרות והחובה להעיד

ס' 1, 2 לפק"ר

סנקציות בגין אי שיתוף פעולה: ס' 73 לחוק בתי המשפט, ס' 5 לפק' ביזיון ביהמ"ש, ס' 237, 241 לחוק העונשין.

3- ע"א 3921/99 גדעון רייכר נ' The Roy Export Company

3- ע"פ 7939/10 זדורוב נ' מ"י-הש' דנציגר, פס' 279.

3- תפ"ח (נצרת) 502-07 מדינת ישראל נ' זדורוב, הש' קולה, פס' 9-468

• עדות קרובי משפחה

ס' 3, 4, 5, 6, 8 לפק"ר

ס' 183 לחוק העונשין

ס' 8 לחוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1981

3- ע"פ 611/80 מטוסיאן נ' מ"י; - הש' שמגר פס' 2-1, 8; הש' לזין - פס' 1.

3- ע"פ 228/87 כרמיו נ' מ"י . כרמיו- פס' 8-1

• **עדות שותף לדבר עבירה**

ס' 155 לחסד"פ

4- בג"צ 11339/05 מ"י נ' בית המשפט המחוזי בבאר שבע ואח', הש' לוי- פס' 5-1, 13-38, פסקי דינם של יתר שופטי ההרכב

• **עדות אדם עם מוגבלות שכלית או נפשית**

חוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), תשס"ו-2005

4- ע"פ 800/85 ברדה נ' מ"י

4- ע"פ 5339/98 מ"י נ' פלוני

4- ע"פ 7220/05 נימר ואח' נ' מ"י, פס' 1, 17 עד סוף הטקסט

4- ע"פ 8325/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 36 עד סוף הטקסט

• **עדות קטין**

ס' 54, 55 לפק"ר

חוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), תשט"ו-1955

5- רע"פ 3904/96 מזרחי נ' מ"י, פס' 8-1, 13 עד סוף הטקסט

5- בש"פ 19/06 פלוני נ' מ"י

5- ע"פ 3204/17 מ"י נ' פלוני, פס' 5-1, 33 עד סוף הטקסט

3. **חסינות**

ס' 52 לפק"ר

• **חיסיון לטובת ביטחון המדינה**

ס' 744 לפק"ר

ס' 46 לפק"ר

6- ב"ש 838/84 ליבני נ' מ"י

6- בש"פ 1924/93 גרינברג נ' מ"י

6- בש"פ 9086/01 אבישי רביב נ' מ"י

6- בש"פ 4796/03 מוזס נ' מ"י

• **חיסיון לטובת הציבור**

ס' 45 לפק"ר

ס' 46 לפק"ר

6- ע"פ 65/95 איחסן נ' מ"י

6- ע"פ 889/96 מאזריב נ' מ"י, הש' דורנר- פס' 4-1, 8-14; הש' חשין- פס' 9-8, 12-25; הש' ברק

-

• **חיסיון מפני הפללה עצמית**

ס' 2 לפ' הפרוצדורה הפלילית (עדות) 1927

ס' 47 לפק"ר

ס' 161, 162 לחסד"פ

ס' 28 לחסד"פ (סמכויות אכיפה מעצרים) 1996

תקנות לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים) (נוסח הודעה לילד חשוד על זכויותיו בטרם חקירתו),
תשע"ח-2018*

7- רע"א 5381/91 חוגלה נ' אריאל

7- רע"פ 4574/99 מ"י נ' לגזיאל

7- רע"פ 8600/03 מ"י נ' גלעד שרון

• **חיסיון עו"ד – לקוח**

ס' 48 לפק"ר

ס' 90 לחוק לשכת עורכי הדין

ס' 262 לחוק העונשין

8- רע"א 1412/94 הסתדרות מדיצינית הדסה נ' עפרה גלעד [לעתידי- אפשר רק עד פסקה 7]

8- בג"צ 744/97 גוזלן נ' השופט אמינוף

8- רע"פ 8873/07 היינץ ישראל בע"מ נ' מ"י, הש' ביניש, פס' 6-1, 13 עד סוף הטקסט

8- רע"א 5806/06 עזבון המנוח נמירובסקי נ' שימקו

8- רע"פ 75/15 אברג'יל נ' מדינת ישראל ולשכת עורכי הדין – ועדת האתיקה הארצית, הש' שהם- פס'
13-36, 1-3.

• **החיסיון העיתונאי**

ס' 12 תקנון האתיקה המקצועית של העיתונות

- 9- ב"ש 368/86 ציטרין נ' ביה"ד המשמעתי של לשכת עו"ד, פס' 6-1, 11-15, 17-18
- 9- רע"א 3254/96 רשת שוקן נ' הכשרת היישוב; הש' מצא – פסקאות 4-1, הש' קדמי- פסקה 1.
- 9- רע"פ 761/12 מדינת ישראל נ' מקור ראשון המאוחד (הצופה) בע"מ, פסקאות א-ב, מ-נ, עא עד סוף הטקסט

4. תוספות ראייתיות

- ס' 54, 54א, 55, 10א(ד) לפכ"ר
- ס' 354(א1), 135 לחוק העונשין
- ס 152(ב), 162 לחסד"פ
- ס' 11 לחסד"פ (סמכויות אכיפה – חיפוש בנוף ונטילת אמצעי זיהוי)
- ס' 20(ד) חוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), תשס"ו-2005

• סיוע

- 10- ע"פ 5036/94, 4938 שמרלינג נ' מ"י; הש' קדמי- עמ' 195-191, השופטים גולדברג ומצא- עמ' 199.
- 10- ע"פ 7450/01 אבו ליטאף נ' מדינת ישראל, הש' ברלינר- פס' 21-20, 24-44, 47.
- 10- ע"פ 7939/10 דדורוב נ' מ"י, הש' דנציגר- פסקאות 317-311, הש' עמית- פס' 102.

• חיזוק

- 10- ע"פ 6147/92 מ"י נ' כהן
- 10- ע"פ 5255/10 רודזוניה נ' מ"י
- 10- ע"פ 4523/09 גורש נ' מ"י; הש' הנדל, פס' 2, 5-7

-

• דבר מה נוסף

- 10- דנ"פ 4342/97 אל עביד נ' מ"י; הש' אור- פס' 12-1, 25, 44, 51-53, 69, 100-103 הש' דורנר- פס' 1-10
- 10- רע"פ 4142/04 סמל איתי מילשטיין נ' התובע הצבאי הראשי
- 10- ע"פ 7939/10 דדורוב נ' מ"י; הש' דנציגר פסקאות 310-307, הש' עמית – פס' 99.

5. הכלל הפוסל עדות מפי השמועה וחרגיניו

• כללי

11- ד"נ 23/85 מ"י נ' טובול

• אימרת עד מחוץ לכתלי בית המשפט

ס' 10א, ב לפק"ר

12- ע"פ 323/84 שריקי נ' מ"י, הש' גולדברג- פס' 10-1, 18-26; הש' לוין

12- ע"פ 4004/93 יעקובוביץ נ' מ"י, פס' 1, פס' 15 עד סוף הטקסט

12- ד"נ 23/85 מ"י נ' טובול

12- דנ"פ 4390/91 מדינת ישראל נ' חג' יחיא

• רס ג'סטא

ס' 9, 10 לפק"ר

13- ע"פ 257/74 אמקייס נ' מ"י

13- ע"פ 7293/97 ז'אפר נ' מ"י, הש' דורנר- פס' 2-1, 7-14; הש' לוין- פס' 2-1

13- ע"פ 305-22 פתחי איובי נ' מדינת ישראל, פסקאות 25-1, 82-39.

• אימרת נפטר בניגוד לאינטרס

13- ע"א 601/68 בייזר נ' לוי

• תעודות ציבוריות ורשומות מוסדיות

ס' 29, 32, 35, 36, 39א, ב לפק"ר

13- ר"ע 423/83 מ"י נ' עזבון המנוחה ורד סילוורמן ז"ל; פס' 1, 4 עד סוף הטקסט

13- עפ 10049/08 ראתב אבו עצא נ' מדינת ישראל; הש' דנציגר- פס' 17-15, 68-62.

13- ע"א 703/86 ברנשטיין נ' היוהמ"ש

• הודאת חוץ של נאשם (שיעור אורחת עם מיכל עורקבי)

ס' 11, 12 לפק"ר

ס' 162 חסד"פ

ס' 34 לחסד"פ (סמכויות אכיפה – מעצרים)

- 14- ע"פ 5121/98 ישכרוב נ' התובע הצבאי; הש' ביניש פסקאות 1-37
- 14- ע"פ 1301/06 עזבון המנוח יוני אלזם נ' מ"י, הש' לוי פס' 1-6, 18-34, 40; השופטים חיות ודנציגר.
- 14- ע"פ 9808/06 סנקר נ' מ"י, פס' 1-3, 11 עד סוף הטקסט
- 14- רע"פ 4142/04 מילשטיין נ' התובע הצבאי הראשי
- 14- ע"פ 7939/10 זדורוב נ' מ"י – הש' דנציגר – פסקאות 47-246, 286-310, הש' עמית פסקאות 6-14, 56-98.
- 14- תפ"ח (נצרת) 502-07 מדינת ישראל נ' זדורוב, הש' קולה, פס' 168, 183, 199, 225-6, 230, 314-5; הש' צרפתי, פס' 8-27, 32, 218

6. ראיות שהושגו באמצעים פסולים

ס' 13 לחוק האזנות סתר

ס' 32 לחוק הגנת הפרטיות

ס' 56א לפק"ר

- 15- ע"פ 5121/98 ישכרוב נ' התובע הצבאי; פסקה 38 עד סוף הטקסט.
- 15- ע"פ 1301/06 עזבון המנוח יוני אלזם נ' מ"י, הש' לוי- פס' 1-6, 18-34, 40; השופטים חיות ודנציגר
- 15- ע"פ 4988/08 פרחי נ' מ"י
- 17- דנ"פ 5852/10 מ"י נ' שמש, הש' בייניש- פס' 1-5, 8-19; הש' ארבל- פס' 1; הש' דנציגר- פס' 6-1, 9-17, 28.
- 15- רע"פ 10141/09 בן חיים נ' מ"י, הש' בייניש- פס' 1-4, 6-7, 10-11, 15-16, 20-21, 30-37; השופטים דנציגר וארבל
- 15- ע"פ 7939/10 זדורוב נ' מ"י-הש' דנציגר, פס' 86-50.
- 15- ע"פ 3237/15 יהודה נ' מדינת ישראל, הש' מזוז- פס' 2-6, 20-54, השופטים חיות וג'ובראן
- 15- ע"פ 2868/13 אלישע טוב נ' מדינת ישראל, פס' 81-106
- 15- דנ"פ 1062/21 אוריך נ' מדינת ישראל, הש' חיות- פס' 1-17, 29, 31-32, 69, 73-77, 104, 107, 114-116, 121; הש' אלרון- פס' 1, 4, 10, 12-13, 28, 42; הש' עמית – פס' 1-2, 4-5; סיכום ההכרעות בסוף פסק הדין.
- 15 ע"פ 7388/20 בן אוליאל נ' מדינת ישראל, הש' אלרון – מבוא, פס' 31, 33-36, 48-49, 51-58, 61, 91-95.

7. עדות סברה, עדות מומחה

ס' 57ב, 20 לפק"ר

- 16- ע"פ 9724/02 אבו חמאד נ' מ"י; הש' חשין- פס' 1-8, 16-36; הש' טירקל פס' 1-2

16- ע"פ 7939/10 זדורוב נ' מ"י - הש' דנציגר פסקאות 278-247, 342-318, 364; הש' עמית פסקאות 25-49, הש' זילברטל פסקאות 8-5.

16- ע"פ 1620/10 מצגורה נ' מדינת ישראל, הש' הנדל, פס' 3-1, 9-22

16- תפ"ח (נצרת) 502-07 מדינת ישראל נ' זדורוב, הש' קולה, פס' 69, 103-4, 110-6, 123-4, 126, 146-9, 233-4, 247-8, 351-2, 356-60, 407-8, 410-11, 414, 441, 459

8. **עדות שיטה ומעשים דומים**

ס' 163, 187 לחסד"פ

17- ע"פ 265/64 שויביץ נ' מ"י; עמ' 421, 440ג' - 464א'

17- ע"פ 648/77 קריב נ' מ"י; עמ' 751-752, 757, 761

17- ע"פ 1301/92 מ"י נ' שוורץ; עמ' 770-769, 774-775

17- ע"פ 4009/90 מ"י נ' פלוני; הש' מצא- פס' 3-1, 6, 10-12; השופטים גולדברג וברק

17- ע"פ 3954/08 אבו גודה נ' מ"י; הש' גרוניס- פס' 4-1, 19; השופטים חיות ומלצר

17- דנ"פ 864/12 קצב נ' מ"י; פס' 1-14

9. **נטלים וחזקות**

-

• **במשפט הפלילי**

18- ע"פ 28/49 זרקא נ' היוהמ"ט, עמ' 505, 517, 527 פסקה ד-528, 535 פסקה ד-540.

18- דנ"פ 4342/97 אל עביד נ' מ"י; הש' ברק - פס' 4-1 (עמ' 858-859).

18- ע"פ 2518/94 אלימלך נ' מ"י, פס' 2, 8, 19-20

18- ע"פ 5019/09 חליווה נ' מ"י, הש' מלצר- פס' 3-1, 38-49; הש' רובינשטיין- פס' ג'.

18- ע"פ 7939/10 זדורוב נ' מ"י, הש' דנציגר, פסקאות 353-343, 359-355.

18- תפ"ח (נצרת) 502-07 מדינת ישראל נ' זדורוב, הש' קולה, פס' 3-540; ; הש' צרפתי, פס' 1-140

• **במשפט האזרחי**

18- ע"א 6160/99 דרוקמן נ' ביה"ח לניאדו; הש' שטרסברג-כהן- פס' 3-1, 8-13; השופטים אור ופרוקצ'יה

18- ע"א 361/00 ד'אהר נ' סרן יואב; הש' מצא- פס' 3-1, 16-21; הש' לוי- פס' 4.

18- ע"א 7303/01 עסאף נ' ממ"י; הש' מצא; הש' חשין- פס' 12, 20-21

18- ע"א 475/81 זיקרי נ' "כלל" חברה לביטוח בע"מ; פס' 1, 4 עד סוף הטקסט

18- ע"א 78/04 המגן חברה לביטוח נ' שלום גרשון הובלות, הש' ארבל- פס' 1-2, 11-44, 52-54.